

KIURUVEDEN KAUPUNKIKONSERNI
(kaupunki ja tytäryhteisöt)

VARALLISUUDEN HOITOA JA SIJOITUSTOIMINTAA KOSKEVAT PERIAATTEET

1. LAINSÄÄDÄNTÖ

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kaupungin varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista.

Kuntalaki – taustat ja tulkinnat (Heikki Harjula ja Kari Prättälä):

Kunnan omaisuus sen luonteesta riippumatta on oltava valtuuston päätösvallan piirissä. Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan on perustuttava kuntastrategiaan ja palveltava sen tavoitteiden toteutumista. Kunnan rahavarat on sijoitettava turvaavasti. Luottoriskin tulee olla rajattu siten, että pääoman menettämisen vaara on mahdollisimman vähäinen. Valtuuston tulee määritellä enimmäismäärä, joka voidaan sijoittaa sellaisiin rahoitusomaisuusarvopapereihin, joissa on luottoriski. Valtuusto päättää myös periaatteista, joilla kunnan rahavaroja sidotaan sijoitustoimintaan vuotta pidemmäksi ajaksi. Periaatteisiin kuuluu myös sijoitusten hajauttaminen.

Kiuruveden kaupungin hallintosäännön mukaan rahatoimesta vastaa kaupunginhallitus.

2. VARALLISUUS JA SEN HOITO

Yleensä varallisuuden hoito keskittyy arvopaperisijoittamisen näkökulmaan, taustaksi on kuitenkin hyvä tarkastella kaupungin taseen omaisuuseriä. Kaupungin taseen suurin erä muodostuu rakennuksista noin 23 milj. euroa ja kiinteistä rakenteista ja laitteista noin 15 milj.euroa.

Kaupungin omistajapolitiikka korostuu kaikessa varallisuuden hoidossa. Omistamisen keskeisin peruste on riittävän tuoton saaminen kaupungin (pääoma)sijoitukselle tai palveluedellytysten luominen. Siten tehokas omistajapolitiikka edellyttää, että kaupunki määrittelee, mitä tavoitteita kukin omistus palvelee, kuinka tehokkaasti ja taloudellisesti omaisuutta käytetään ja kuinka omistuksen arvo turvataan.

Jatkossa kaupunkikonsernin yhtiöiden merkitys tulee entisestään kasvamaan. Omistajaohjauksen näkökulmasta konserniyhtiöiden laadukasta päätöksentekoa ja riskienhallintaa edistetään konserniohjeen määräyksillä, asiantuntevilla hallituksen jäsenillä sekä velvollisuudella hankkia kaupungin kanta konserniohjeessa määritellyissä merkittävässä asiakokonaisuuksissa ennen päätöksentekoa.

3. TASE-ERÄ RAKENNUKSET (23 miljoona euroa)

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston taseen laatimista koskevan yleisohjeen mukaan taseerään *rakennukset* aktivoidaan hankintamenot kunnan niistä rakennuksista, joita käytetään palvelutuotannossa tai jotka ovat realisoitavissa taikka joihin muutoin liittyy vähintään taseeseen merkittyä arvoa vastaava tulonodotus.

Poistamaton hankintameno rakennuksesta, jonka osalta mikään mainituista ehdoista ei täyty, kirjataan kuluksi. Poistoja koskevan yleisohjeen mukaan, mikäli hyödykkeen käyttö on lopetettu kunnan palvelutuotannossa, eikä sille kolmen seuraavan vuoden aikana tule käyttöä, on jäljellä oleva poistamaton menojäännös poistettava kokonaan kirjanpidosta.

Johtoryhmä laatii kaupunginhallitukselle vuosittain kesäkuun loppuun mennessä raportin kaupungin taseessa 31.12. olevista rakennuksista (neliömetrien suhteessa) seuraavan jaot-
telun mukaisesti:

- palvelutuotannossa olevien rakennusten tasearvo
- vuokrattuna olevien rakennusten tasearvo (ulkoinen vuokraus)
- palvelutuotannosta ym. käytöstä poistettujen rakennusten tasearvo (ei tulonodotusta)
 - realisoitavissa olevien rakennusten tasearvo
 - purettavien rakennusten tasearvo

Raporttiin kirjataan suunnitelma rakennusten lisäpoistoista/arvonalentumisista, purkamis-
kustannuksista ja mahdollisista myyntituloista.

4. TASE-ERÄ: KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET (15 miljoonaa euroa)

Kiinteät rakenteet ja laitteet sisältävät vesi- ja viemärlaitoksen johtoverkostot ja laitteet.
Lisäksi erä sisältää maarakenteet kuten kadut, tiet, sillat sekä puistot ja virkistysalueet.

5. SIJOITUSTOIMINTA

Kaupungin sijoitusvarat ovat syntyneet pääasiassa Savon Voiman osakkeiden myynnistä
vuonna 1999. Alkuperäinen sijoitus oli noin 5 718 000 euroa (34 000 000 markkaa). Tällä
hetkellä sijoitusten markkina-arvo on noin 7 200 000 euroa. Sijoitusvarat on jaettu kahteen
sijoitussalkkuun, toisen sijoitussalkun hoitaja on OP Varainhoito Oy ja toisen sijoitussalkun
hoitaja on Elite Varainhoito Oy (aikaisemmin Alfred Berg Oy).

Sijoitustoiminnalla tarkoitetaan rahavarojen sijoittamista rahoitusarvopapereihin kuten
esimerkiksi pankkien sijoitustodistuksiin, valtion velkasitoumuksiin, yritystodistuksiin, jouk-
kovelkakirjoihin, sijoitusrahastoihin, osakkeisiin ja muihin rahoitusomaisuuden instrument-
teihin kuten pankkitalletuksiin.

Omistajapolitiikka ohjaa myös sijoitustoimintaa koskevaa päätöksentekoa kaupungin omis-
tamissa yhtiöissä. Käytännössä omistajapolitiikan soveltaminen yhtiön sijoitus-politiikan to-
teuttamisessa perustuu kaupunginvaltuuston linjauksiin.

6. SIJOITUSVAROJEN KÄYTTÖ

Sijoitusvaroja voidaan käyttää kaupungin palvelutuotannossa tarvittaviin investointeihin.
Lisäksi sijoitusvaroja voidaan käyttää elinkeinoelämän vahvistamista lisääviin investointei-
hin siinä tapauksessa, ettei kaupungin tuki vääristä kilpailua markkinoilla (Kuntalaki – taut-
tat ja tulkinnat, Heikki Harjula ja Kari Prättälä, luku15).

Sijoitusvarojen tuottoa 5 700 000 euroon asti voidaan käyttää kaupunginvaltuuston hyväk-
symän talousarvion investointiosassa olevien investointien rahoittamiseen. Sijoitus-
varojen käytöstä päättää kaupunginvaltuusto talousarvion hyväksymisen yhteydessä (rahoituslas-
kelmaosa). Sijoitusvarojen käytöstä 5 700 000 euron pääoman osalta päättää kaupungin-
valtuusto.

7. SIOITUSTOIMINNAN VASTUUT JA VALTUUDET

Kaupunginhallitus huolehtii siitä, että kaupungin varat säilytetään huolellisesti ja sijoitetaan kaupungin kannalta turvaavalla ja tuottavalla tavalla. Tämän lisäksi kaupunginhallitus huolehtii, että varallisuutta hoidetaan kaupungin tavoitteiden, riskinkantokyvyn ja kestävien periaatteiden mukaisesti.

Kaupungin sijoitustoiminnan vastuut ja valtuudet määritellään seuraavasti:

	Kaupungin- valtuusto	Kaupungin- hallitus	Kaupungin- johtaja / talousjohtaja
Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteiden hyväksyminen	X		
Tulostavoitteet	X		
Sijoituskohteiden päättäminen (sijoitussalkku)		X	
Sijoituskohteiden päättäminen (kassasalkku)			X
Sijoitusten valvonta		X	
Sijoitussalkun hoidon ulkoistaminen (varainhoitosopimus)		X	
Varainhoitoon ja muuhun sijoitustoimintaan liittyvät sopimukset hallituksen päätöksen mukaisesti			X

8. KAUPUNGIN TAVOITTEET SIOITUSTOIMINNALLE

Kaupungin varat tulee sijoittaa turvallisesti ja varoja tulee hallita vallitsevat olosuhteet huomioon ottaen niin, että pääomaa ei ainoastaan säilytetä vaan myös kartutetaan tarkoituksenmukaisilla taloudellisesti tuottavilla sijoituksilla. Omaisuudenhoidon tavoitteena on, että tuottojen kertyminen kaupungin varojen sijoittamisesta on vakaata ja osoittaa pitkällä aikavälillä kasvua.

Sijoitusten tulee antaa vuotuista tuottoa ja kartuttaa pääomaa. Sijoitustoiminnassa on otettava huomioon kaupungin maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaaminen riittävällä tavalla. Vuotuinen sijoitustuotto muodostuu sijoituksen arvonnoususta ja kirjanpidollinen tuotto realisoidusta myyntituotosta ja -tappiosta.

Tuottosalkun vuotuinen tuottotavoite on 4 % sijoituspääoman markkina-arvosta, huomioiden kuitenkin yleinen taloudellinen tilanne.

9. SIOITUSTOIMINNAN PERIAATTEET

Kaupunki noudattaa sijoitustoiminnassaan vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Sijoittamisen tulee perustua hallittuihin riskeihin, joka tarkoittaa suunnitelmallista riskien tunnistamista, mittaamista ja riskeiltä suojautumista.

Varainhoitajien tulee huomioida vastuullisen sijoittamisen periaatteidemme mukaisesti ympäristöön, sosiaalisiin kysymyksiin tai hallintotapaan liittyviä asioita sijoituspäätöksissä siten, että ne tukevat kaupungin sijoitussalkun tuotto- ja riskitavoitteita.

10. SIOITUSSTRATEGIA

Kaupungin sijoitusstrategiaa käsitellään yhtenä kokonaisuutena.

Kokonaissalkku jakautuu seuraaviin salkkuihin:

- 1) Kassasalkku on tarkoitettu kaupungin lyhytaikaisen likviditeetin hoitoon. Sijoitusaika on korkeintaan vuoden ja sijoitusten hyvä likviditeetti on saavutettua tuottoa merkittävämpi tekijä.
- 2) Tuottosalkku on tarkoitettu pitkällä aikavälillä pääomien vakaaseen kasvuun yli suhdannesykleiden. Sijoitusaika on keskimäärin viisi vuotta ja sijoituksilta odotetaan hyvää tulovirtaa osinkojen, voitto-osuuksien muodossa.

Sijoitusaika on keskimäärin yli viisi vuotta.

11. TUOTTOSALKUSSA SIOITUSTOIMINNASSA KÄTETTÄVÄT OMAISUUSLAJIT

11.1 Korkosijoitukset

Korkosijoituksia tehdään lyhyt- ja pitkäaikaisiin sijoituskohteisiin Suomessa ja euroalueella. Korkosijoitukset voivat käsittää korkorahastoja ja suoria korkosijoituksia. Korkosijoitusten osuus sijoitettavasta pääomasta voi vaihdella 25 % - 100 %.

11.2 Osakesijoitukset

Osakesijoitukset tehdään hajautetusti Suomen ja euroalueen pörssiosakkeisiin sekä maailmanlaajuisille osakemarkkinoille hyvin hajauttaen osakerahastojen kautta. Osakkeiden osuus sijoitettavasta pääomasta voi vaihdella 0 % - 55 %.

11.3 Muut sijoitukset

Muiden sijoitusten osuus sijoitettavasta pääomasta voi vaihdella 0 % – 25 %.

Kaupunki voi tehdä sijoituksia EU:n alueella rekisteröityihin sijoitusrahastoihin. Muista sijoituskohteista päättää kaupunginhallitus.

12. SIOITUSTOIMINNAN RISKIT JA RAJOITUKSET

Sijoitussalkuille asetetaan riskirajat siten, että sijoitusriskien mahdollinen toteutuminen ei uhkaa kaupungin tavoitteiden toteutumista.

Sijoitustoiminnan tulee toteuttaa sijoitussalkussa riittävää hajautusta. Sijoitusriskien vähentämiseksi sijoituksia tehdään laajasti ja hajautetusti eri omaisuusluokkiin: rahamarkkinasijoitukset, korkosijoitukset, osakesijoitukset ja muut sijoitukset. Tämän lisäksi varat hajautetaan omaisuusluokkien sisällä eri markkina-alueille.

Sijoitusten riskit koostuvat likviditeetti-, markkina- ja luottoriskistä sekä sijoituskohteiden ominaisuuksiin liittyvistä riskeistä (esim. yritysrisiki). Salkun markkinariskiä hallinnoidaan laajan hajautuksen avulla.

Likviditeettiriski: Kaupungin sijoitustoiminnassa tulee käyttää pääosin nopeasti rahaksi muutettavia eli likvidejä instrumentteja. Sijoitusten tulee pääosin olla realisoitavissa kohdullisessa ajassa, noin 5 arkipäivässä.

Markkinariski: Osake- ja korkosijoittamiseen liittyy markkinariski, jota pyritään hallitsemaan mahdollisimman tehokkaan hajauttamisen avulla.

Luottoriski: Kaupunki voi sijoittaa euroalueen valtioiden, kuntien, kuntayhtymien ja muiden julkis-oikeudellisten yhteisöjen sekä yritysten, raha- ja luottolaitosten liikkeeseen laskemiin tai takaamiin velkasitoumuksiin seuraavin rajoituksin: Yksittäisellä liikkeeseenlaskijalla tai sitoumuksen takaajalla tulee olla euroalueen velallisten osalta minimiluottoluokitus BBB (Standard & Poor's) tai Baa1 (Moody's). Kotimaisten liikkeellelaskijoiden kohdalla luottoluokitusta ei vaadita, koska useilla yrityksillä ei ole luottoluokitusta. Kotimaisten liikkeellelaskijoiden osalta edellytetään, että yritys on tunnettu ja hyvämaineinen sekä luottokelpoisuudelta vakavarainen.

13. SIOITUSTOIMINNAN ULKOISTAMINEN JA ASiantuntijoiden HYÖDYNTÄMINEN

Kaupungin sijoitustoiminta hoidetaan ulkoisesti. Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan esityksestä salkunhoidon ulkoistamisesta ja ulkopuolisten varainhoitajien käytämisestä. Sijoitusvarat jaetaan kahdelle eri varainhoitajalle.

Kaupunginhallitus kuulee vuosittain kaupungin varainhoitajia ja heidän asiantuntijuutta käytetään sijoitusesitysten valmistelussa.

14. SIOITUSTOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Talousjohtaja vastaa, että kaupunginhallitukselle raportoidaan sijoitustoiminnan kehityksestä säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Raportointi sisältää omaisuusrakenteen sekä salkun kehityksen ja tuoton.

Arviot sijoitustoiminnan toteutuksesta ja siitä tehdyt johtopäätökset kirjataan kaupunginhallituksen pöytäkirjaan. Sijoitustoiminnan periaatteet hyväksytään valtuustossa valtuustokausittain.